

Datum

2025-03-28

Adress

205 80 Malmö

Diarienummer

ASN-2025-3146

Yttrande

Till

Kommunstyrelsen

**Remiss Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
- Avgift för områdessamverkan – och andra åtgärder
för trygghet i byggd miljö (SOU 2025:5)
STK-2025-340**

Arbetsmarknads- och socialnämnden beslutar att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att utredningen inte har kunnat visa på behovet av en formaliserad och obligatorisk områdessamverkan utöver den frivilliga samverkan som redan bedrivs och avstyrker därför förslaget om att införa en lag om obligatorisk avgift för områdessamverkan. I stället bör möjligheterna att stärka frivilliga samverkansmodeller genom incitament och stöd prövas. Arbetsmarknads- och socialnämnden är positiv till förslaget om att inrätta ett nationellt kunskapscentrum för trygghet och säkerhet i den byggda miljön.

Yttrande

Arbetsmarknads- och socialnämnden är positiv till utredningens betoning på samverkan mellan olika aktörer som ett medel för att stärka trygghet, attraktivitet och det lokala näringslivet. För att det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet ska utvecklas positivt krävs insatser från många aktörer. Fastighetsägare spelar en särskilt viktig roll, då de bland annat kan påverka miljön i och kring fastigheterna.

Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att det vore värdefullt med en tydligare redogörelse för hur den föreslagna samverkansformen och de åtgärder som kan implementeras inom dess ram grundar sig på kunskap om brottslighetens orsaker, såsom risk- och skyddsfaktorer. Ett effektivt brottsförebyggande arbete bör utgå från att påverka och förändra de underliggande orsakerna till problemen. Vidare bör det framhållas att risk- och skyddsfaktorer återfinns inom flera livsområden och inte enbart i den närmiljö där brottslighet och otrygghet manifesteras. Mot denna bakgrund anser

arbetsmarknads- och socialnämnden att utredningen i otillräcklig utsträckning belyser hur förslaget kan skapa synergieffekter mellan situationellt och socialt brottsförebyggande arbete.

Det är positivt att utredningen har beaktat att olika områden har skilda förutsättningar samt att författningsstödet inte syftar till att detaljreglera samverkan. Vidare är det positivt att utredningen utgår från principer som är vägledande för situationell prevention och redogör för flera teoretiska ramverk som kan ligga till grund för det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet. Arbetsmarknads- och socialnämnden anser samtidigt att utredningen inte tydliggör hur den föreslagna avgiften på lång sikt kan bidra till att minska brottsligheten eller öka tryggheten i ett lokalområde.

Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att målen kan uppnås utan en tvingande lagstiftning. En sådan reglering ökar dessutom regelbördan för landets kommuner, vilket kan få negativa konsekvenser vad gäller kommunernas möjligheter att utföra sitt arbete och att samverka med fastighetsägare. I detta sammanhang vill arbetsmarknads- och socialnämnden särskilt lyfta fram förslaget till en ny socialtjänstlag, som betonar vikten av att socialtjänstens kunskap tas till vara för att främja en mer socialt inriktad samhällsplanering och stadsutveckling.

Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att utredningen inte har kunnat visa på behovet av en formaliserad områdessamverkan utöver den frivilliga samverkan som redan bedrivs. Därför avstyrks förslaget om att införa en lag om obligatorisk avgift för områdessamverkan. I stället bör möjligheterna att stärka frivilliga samverkansmodeller genom incitament och stöd provas.

Ett mer ändamålsenligt alternativ vore att tydliggöra kommunens mandat att verka för områdessamverkan inom ett avgränsat geografiskt område. Detta skulle kunna integreras i befintlig lagstiftning, exempelvis lagen (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete. Ett klagörande av kommunens befogenheter, i kombination med förbättrade tillsynsmöjligheter enligt plan- och bygglagstiftningen, skulle kunna ge tillräckliga verktyg för att vidta nödvändiga åtgärder.

För att hantera problem kopplade till misskötsel av fastigheter eller oseriöst ägande krävs andra, mer kraftfulla verktyg än de som lyfts fram i utredningen.

Förslaget om ett nationellt kunskapscentrum är positivt och nämnden anser att den föreslagna placeringen vid ett universitet är lämplig. Det är viktigt att insatser för att öka tryggheten och brottsförebyggande åtgärder i den byggda miljön bygger på forskning och evidensbaserade metoder som minskar riskfaktorer och som stärker skyddsfaktorer.

Ordförande

Sedat Arif

Förvaltningsdirektör

Britt-Marie Pettersson

Farishta Sulaiman (M) reserverar sig muntligen.

Jacqueline Maly (SD) reserverar sig muntligen.